

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Кіровоградської
обласної державної адміністрації
Олександрійський педагогічний фаховий коледж
імені В.О.Сухомлинського

ПОГОДЖЕНО

рішенням Методичної ради

Протокол № 4 від 05.12.2021

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо реалізації Професійного стандарту дошкільної освіти на базі
Олександрійського педагогічного фахового коледжу
імені В.О. Сухомлинського за освітньо-професійною програмою
спеціальності 012 Дошкільна освіта

Укладачі: Нікітіна М.М.
Сагайдак О.А.

Дошкільна освіта – це цілісний процес, який спрямований на забезпечення всебічного розвитку дитини відповідно до її нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних особливостей, культурних потреб, формування моральних норм, набуття нею соціального досвіду.

Професія педагога одна з найважливіших, почесних та відповідальних у нашій країні. Держава та народ довіряють йому найцінніше, найдорожче – нашу зміну, наше майбутнє, наших дітей. Через педагога здійснюється передача досвіду попередніх поколінь молодому поколінню. Вихователь формує особистість майбутніх громадян, їхню думку. Педагог – це інженер людських душ.

Немає межі, коли людина може завершити свою освіту, але є чітко визначений період, коли освіту потрібно розпочинати — **це дошкільний вік.**

Державний стандарт дошкільної освіти визначає вимоги до обов'язкових компетентностей і результатів освіти дитини дошкільного віку (6 -7 років) та до вчителів дошкільного виховання, як організаторів освітньої діяльності в ЗДО; умови, за яких вони можуть бути досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти. Набуття дитиною **ОСОБИСТОГО ДОСВІДУ** в різних видах діяльності – це основний шлях становлення компетентностей особистості.

Професійний стандарт визначає шість загальних компетентностей, якими має володіти вихователь ЗДО :

Компетентність :

- **Громадянська** :діє відповідально та свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовує свої права та обов'язки; усвідомлює цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку ;
- **Соціальна:** здатний до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня ;
- **Культурна:** виявляє повагу та цінує українську національну культуру, поважає багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатний до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження;
- **Лідерська:** уміє приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідально ставиться до обов'язків, здатний мотивувати людей до досягнення спільної мети ;

- **Підприємницька:** здатний до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; уміє керувати власним життям і кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити;
- **Етична:** усвідомлює свої професійні можливості та діє лише в межах рівня професійної підготовленості, на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності.

Стандарт визначає чотири трудові функції для вихователя, а також необхідні професійні компетентності :

Трудові функції	Професійні компетенції
Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу	1. Прогностична: уміє планувати та прогнозувати результати освітнього процесу; здатний до самоорганізації, документування професійної діяльності. 2. Організаційна: використовує в освітньому процесі державну мову; обирає ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів і потреб здобувачів освіти; організовує ігрову (провідну) й інші види дитячої діяльності та підтримує види діяльності, ініційовані дитиною; уміє забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми з ООП. 3. Оцінювально-аналітична: здатний визначати рівень сформованості компетентностей у дітей відповідно до державного стандарту дошкільної освіти. 4. Предметно-методична: уміє формувати в дітей ключові компетентності відповідно до державного стандарту.
Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища	1. Здоров'язбережувальна: уміє організовувати фізично безпечне освітнє середовище та психологічно безпечне освітнє середовище. 2. Проектувальна: уміє організовувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну та розумного пристосування.
Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	1. Психо-емоційна: здатний до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії, швидко реагує на зміни, гнучкий, адаптивний і стресостійкий.

	2. Педагогічне партнерство: здатний до ефективної співпраці та комунікації у професійній діяльності, командної взаємодії, залучає учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної. 3. Морально-етична: враховує культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснює його незалежно від власних поглядів, стереотипів і упереджень
Професійний розвиток і самовдосконалення	1. Здатність до навчання упродовж життя: здатний до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності; планує та реалізовує індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту. 2. Інформаційно-комунікаційна: орієнтується в інформаційному просторі, ефективно використовує інформаційно-комунікаційні технології та електронні освітні ресурси у професійній діяльності, дотримується правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

Керуючись нормативними документами, Державним стандартом Дошкільної освіти та освітньо-професійною програмою, на базі Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського розроблено навчальні та робочі програми загальних і фахових дисциплін, програму педагогічної практики спеціальності 012 Дошкільна освіта. Оволодіння студентами загальними і професійними компетентностями відбувається через вивчення навчальних фахових дисциплін, проходження педагогічної практики, впровадження позитивного досвіду.

Професійні випробування студента педагогічного коледжу в дитячому садку є важливою ланкою професійної підготовки. Проходження різних видів практики в ЗДО є ключовим моментом для формування компетентностей майбутнього фахівця, що дає змогу студентам практично застосувати отримані знання; організовувати освітній процес; випробовувати різні підходи до виконання професійних завдань; реалізувати творчі проєкти, познайомитися з досвідом роботи фахівців ЗДО.

Основною фігурою у виховній системі дошкільного навчального закладу є вихователь.

Вихователь — це, перш за все, педагог, посадова особа, яка займається вихованням дітей в навчально-виховному закладі.

Професія вихователя належить до творчих видів діяльності, оскільки професійна діяльність будь-якого педагога спрямовується на виховання унікальної, неповторної особистості.

Хто такий сучасний вихователь ДНЗ?

Сучасний вихователь – це кваліфікований фахівець, який працює в системі дошкільної освіти, володіє педагогічними технологіями, що відповідають новим суспільним цілям та рівню розвитку науки про дитину.

Насамперед, вихователь — це людина, яка:

- 1) любить, розуміє та поважає особистість дитини;
- 2) сприймає її такою, якою вона є;
- 3) має професійну освіту;
- 4) володіє педагогічною майстерністю;
- 5) має педагогічний такт;
- 5) прагне до самовдосконалення;
- 6) це добра та чуйна людина, яка багато знає, уміє, цікаво навчає.

Сучасний вихователь також повинен бути хорошим психологом.

Ефективність діяльності дошкільного навчального закладу залежить не лише від програм навчання і виховання, а й **від особистості педагога**.

Отже, виходячи із вищезазначеного вихователь має бути доброзичливим, відкритим у ставленні до вихованців і батьків, уміти налагодити співробітництво з усіма учасниками навчально – виховного процесу в повсякденному житті, оскільки побут дає найбільше можливостей для розвитку малят. Перехід на особистісно – орієнтовану модель дошкільної освіти потребує зміни ставлення вихователя до занять. Заняття відповідно до Базової програми розвитку «Я у Світі» — це зайнятість дітей протягом усього дня за інтересами у групі. Завдання вихователя постачати дітям необхідний матеріал, підтримувати інтереси дітей, допомагати, втілювати в життя задумане. Надзвичайно важливе вміння вихователя є вміння спілкуватися з дітьми. Вихователь сучасного ДНЗ повинен володіти мистецтвом спілкування з людьми та дітьми.

